

SM4FPD Roys Nyhetsbrev V.24 2008-06-11

Bidrag från SM2DCU
onsdag 11 juni
Senast uppdaterad onsdag 11 juni

Dagens tema är: Glappkontakter

-

D-STAR i Kongsvinger

-

Frekvenstoleranser

-

Returrätt och kreditering av pryttlar

-

PoD frekvenser

-

Kortvågslyssnare, DX-are finns dom?

-

Piratradio oxo DX-ing.

-

Kondensatorfördubblare

-

Basjordad mikrofonförstärkare

-

Beacon på 28 MHz

-

Nu finns det 10 watts LED

-

Går transivern transivt?

-

Plattityder

SRS nyhetsbrev V. 24 HAM 2008-06-11

Världen är full av dåliga konakter, glappkontakter, oxiderade konakter, sönder rostade kontakter, överhettade kontakter och mer. Kanske något att se upp med, eller utveckla sig själv som radioamatör i ämnet. Glappkontakt är kemi i hög grad, Kemi är svårt och ogripbart för den som inte studerat Kemi i ämnet kontakter. Vi amatörkemister får nöja oss med att laka ur Etanolen ur E85, köra hembränningsmaskiner utan att förstå hur de funkar, eller uppleva hur kontaktsprejen faktiskt löser upp oxidbeläggningar. Vi kan oxo förundras över hur dyra förgyllda konakter är sämre än enkla förtennade konakter av järnplåt. Silver i kontakter, guld och andra ädelmetaller, allt har gjorts genom tiderna för att minska kontaktmotståndet, eller förlänga livet på kontakter.

På slutet lite experiment förslag, kondensatorfördubblare och basjordad mikrofonförstärkare.

Samt några språkfinurligheter att grubbla på under semestern.

Stora Björnmötet 2008-06-27 till 2008-06-29, kanske med D-STAR

Länk här <http://www.stupi.se/sm4kel/bbm/>

På Tossebergsklätten anordnas det nu legendariska mötet bland radioamatörer. Mitt uppe på den smala branta klippan med utsikt över Fryksdalen trängs man med antenner, bilar, husvagnar, husbilar, radiogrejer och tält.

Denna gång för 44 gången.

Mötet 2008 avhålls från Fredag kväll 2008-06-27 till söndag lunch 2008-06-29

Ett tema kan bli D-STAR, håll ögat öppet, det kan bli en D-STAR repeater på Björnmötet, kanske till och med internetansluten. Håll passning på 145,3375 MHz eller möjlig repeaterfrekvens för D-STAR på väg till mötet.

Örebro Ölmbrotorp 2008-09-13

I Ölmbrotorp utanför Örebro äger den nu välkända loppisen rum. SRS Ställer ut som vanligt med mässpriser på utvalda klimpar. (klimpar = smekord för söta radiostationer)

Här är en översikt på de händelser SRS är med på, SRS hemsida:

<http://ham.srsab.se/srspres/massor.htm>

D-STAR Forum på nätet

<http://www.dstarforum.se/forum/index.php>

Här kan du ställa frågor, sälja grejer, läsa och lära om det nya trafiksättet D-STAR.

Du kan lägga in dina erfaringar om D-STAR berätta vad du gjort och vilka experiment du och dina vänner planerar.

D-STAR repeater nu QRV i Kongsvinger

Kongsvingergruppen av NRRL har installerat en D-STAR repeater. Den är nu QRV från Rafjället 18 km nord-ost om Kongsvinger.

Frekvensen är 434.5625 MHz med - 2 MHz duplex. Repeaters signal är LD2KR. Duplexfilter från Procom (DPF 70/6-150-2/3) och antenn från Aerial Oy (stackad 4-dipolers aluminium, Pekkapiinne). Rafjället ligger på 576 m. Mera info om Kongsvingergruppens repeaters etc här: <http://www.la7v.org/index.php>

Kongsvinger igång med 50 MHz repeater oxo

På 51,8300 MHz med -600 kHz på RX, sänder LA2RRR. QTH är Holtberget. 1750 Hz öppningston. Här kan du läsa om Kongsvingergruppen LA7V, och alla deras relästationer: <http://www.la7v.org/modules.php?name=Repeatere>

Observera att man kör FM på 50 MHz bandet med 10 kHz kanaler.

När du skriver mejl till SRS glöm ej att tala om vem du är

Det går i de flesta mejlprogram att göra en sidfot som kommer upp varje gång du skall skriva. En sidfot där du har namn adress telefoner. Så slipper du manuellt skriva detta varje gång, eller i värsta fall glömmer detta. Här på SRS får vi varje dag en massa mejl där personen är nästan omöjlig att veta vem det är. I vissa fall beställer han saker och vart skall vi då skicka dem? Eller vi skall skicka en papperskopia av något till en postadress, vi får helt enkel köra en mejlvända ytterligare och fråga om namn och adress. Allt går fortare om man är tydlig. Klart att vi här på SRS borde känna alla våra kunder, och ha lätt att söka reda på namn och adress, men det tar tid, och ibland räcker ändå inte hjärncellerna till för det jobbet, trots att vi här på SRS är undermänniskor. Namn adress telefon, etc, samt kanske en förklaring till vem du är, om jag skall förknippa dig med exvis att vi talade om en viss sak vid årsmötet, eller att du köpte en IC-7000 förra året. Allt för att man skall förknippa mejlet med en fysisk person.

IC-E208 En ICOM mobilstation för VHF och UHF

Detta är en lite enklare tvåbands station. Skillnaden mot dess storebror är att den är en två bandare, och IC-2725 är en dubbeltransiver. Sommarpriset 2008 är SEK 3650.

Med en E208 kan man bara köra ett band åt gången. Men IC-2725 kan man köra båda band samtidigt. IC-E208 kan därför inte fungera som Cross Bands repeater.

Den har en massa andra kul saker. Tre olika färger i displayen. 5, 15 och 55Watt, (50Watt på UHF) En krutdurk minsann.... Det första man tänker på när det gäller IC-E208 är att den kan köras dels hopsatt, som en kompakt mobilrigg, dels delas och frontpanelen blir då väldigt liten och lättplacerad. Den är inte mycket större än en tändsticksask. Lätt att ta ur bilen när du parkerar. Lätt att placera, ja till o med mitt i ratten kan vara en bra placering.

IC-E208 klarar alla steglängder, 5,10, 12.5, 15, 20, 25 100, 200 kHz.

Den klarar även de båda FM bandbredder som är aktuellt numera. Dvs 8 och 16kHz.

Sändaren har då deviationerna +-2.5 och +-5kHz. I mottagaren finns dubbla uppsättningar filter i MF. Man kan välja steglängd och bandbredd separat.

Olika mickar, med DTMF full fjärrkontroll etc finns.

Mottagaren täcker en massa frekvensområden. Exvis 118-174MHz, 230-560MHz 810-1000 MHz. AM och AMn på flygbandet.

1.2kg väger den hopsatt.

500 Minnen, som kan skrivas in med text. Alla tänkbara scanningmoder.

CTCSS, DTCS, 1750Hz, DTMF. Uttag för 9600Bd packet eller annat specialmodem. Exvis för APRS.

Även i denna ICOM station är brusspärren mycket avancerad, jag har ju utförligt tidigare beskrivit ICOM's brusspärar. Så det spar vi denna gången.

Tillbehör som delningskablage, fästen för front o radiodel, mickar, micsladds adapter högtalare finns. IC-E208 kan dock inte D-STAR.

Beställ färgbroschyr eller besök oss vid våra utställningar

För 4800:- inkl moms får du en verkligt prisvärd och avancerad station. Sommarpriset 2008 är SEK 3650. Mekaniskt robust, heltäckande mottagare för VHF UHF. Bra med uteffekt selektiv mottagare finesser som räcker länge i framtiden.. En IC-E208 är byggd i ett gjutet chassi, ett enda kretskort av hög kvalitet bygger upp hela stationen. Mycket robust både elektriskt o mekaniskt.

Håll plånboken borta från IC-E2820

Det finns nämligen starka magneter på dess frontpanel. Dessa är tillräckliga för att radera magnetremsan på ditt kreditkort. Givetvis räcker magneter på högtalare och andra prylar oxo för att orsaka detta. Dock är en varning på sin plats då någon trodde sig fått sitt kort raderat av dessa magneter.

Glappkontakter

Brukar man skämtsamt kallade små flatstiftkontakter vi finner i bilar. En del av DC anslutningarna på ICOM radio består av ett kontaktblock med två flatstiftkontakter. Enkla kontakter gjorda av plåt, och formade som en liten kniv och gaffel. Dessa sk glappkontakter är billiga, vi använder dem när vi koppla extraljus i bilen. Hemligheten är att de är förtennade, annars skulle de ju snart rosta bort. Trots att de är billiga ser enkla ut är de riktigt bra kontakter. Glappkontakter finns med plasthylsa eller nakna, för att sättas i kontaktblock för flera poler etc. men nån hake måste det väl ändå vara, de kan ju inte vara bra när de är så billiga, och varför är dyra konakter av guld och silver ändå sämre? Det stora problemet med flatstiftkontakter är att de oftast

monteras fel, man klämmer fast sladden med en gammal avbitare bara. Nej köper man en riktigt klämtång för ett par hundralappar så blir det riktigt bra och funktionen i en bil vid exvis extraljusen håller minst lik länge som bilden. Hemligheten ligger i hur sladden sätts fast. Försök inte ens när det gäller 10 Amp med en gammal hovtång, det blir bara skit av alltihopa. Att löda en sådan här flatstiftkontakt kan vara en lösning om man är för snål at köpa en riktig klämtång. Rätt använda är flatstiftkontak alls dåliga, och förtjänar ett bättre smeknamn än glappkontakter. Och nog finns glappkontaktarna i Guld, på BILTEMA bl.a. för installation av tung HiFi i bilar krävs förgyllda glappkontakter hävdas.

Nog är de fina att se på, guldet är säkert flera atomer, eller molekyler då det är en guldlegering, tjock och håller säkert för minst en kontaktrörelse. Guld kallflyter inte på samma sätt som tenn, därför bör man tänka på att de här förgyllda kontaktarna blir renskrap vid användning och där kommer förstås fukt att tränga in under det vackra guldsiktet, de torde därför vara olämpliga utomhus.

Det är ofta i bilen kontakter får bekänna färg

Där är det miljöbetingelser som varierar från fukt till värme salt till sot. Hr du sett en PL-259 antennkontakt som blir grön av oxider? Hur kan det blir så, skärmen på RG-58 är nästan helt upprutten, trots att IC-706an bara suttit i bilen några år. Varför? Kanske du har likström genom koaxen? Jag brukar tjata om att återledaren för likströmmen till radiostationen måste anslutas direkt till batteriets minuspol, slarvar man kommer en del av strömmen, att ta vägen genom koaxen till antennfoten och via plåten till batteriminus. En omväg som ofta ger oönskade effekter. Glappkontaktarna i fjärrljusen rostar och fräts nästan bort på 5 år. Men de stora klämda kontaktpunkterna för bilens hela ström, inklusive laddström och startström brukar klara sig bra. De från batteriets båda poler, de är kontaktpressade med mycket högt tryck, kablar som tål strömmen och anslutna med bultförband. Kontaktpressningarna är så kompakta att de är att betrakta som homogena, därför blir det inga oxider. Lär av detta, öppna huven och titta, du kan lära dig en del.

En av de sämsta kontaktarna genom tiderna är den till draget på bilen.

Den sjupoliga jacken för släpet, husvagnen, finns det något mer glappbenäget? Varje gång man skall koppla ett släp så skall det krånglas med denna kontakt. Trots att det är riktigt grova stift, fjädrande, av mässing, rejäla och med tätad lucka. När man sen skall använda den så lyser nästan ingen lampa på släpet, eller så slocknar det när man bromsar. Men en skaplig skvätt kontaktsprej kan det börja likna något, och man vågar ge sig ut i trafiken med släpet. Hur kan något vara så dåligt? Ja den frågan kan inte jag svara på. Tätar inte locket som det är tänkt, kommer det in saltvatten, blir det kryptströmmar av fukten som finns därinne? Samma sak finner vi ibland på lastbilar och långtradare, man kan ibland se hur belysningen på långtradarsläpen blinkar och glappar, trots att det är frågan om kontakter i storlek som en rejäl handske är det samma problem även där. Det vi kan lära oss av det här är att detta med kontakter inte är lätt, särskilt om de skall vara utomhus. Som radioamatörer har vi ju kontakter ute, det kan vara antennkontakter på våra koaxar, flerledare till antennrotorn och mera.

Förgyllda kontakter inte bättre

Jag brukar ju ondgöra mig över forna tiders äldre radioapparater av proffstyp, där den var uppbyggd med utbytbara kretskort, avsikten var att man skulle kunna "laga" i fält, genom att byta kort. Att vi idag ser nya amatörradiostationer med likande typ av uppbyggnad är ju beklagligt, en tysk dyr radio har detta. En trots allt var de flesta felan just kontaktarna. Genom att dra ur och i korten ett antal gånger går radion lik bra som att byta ett kort. Jag har gjort det här genom tiderna med dyra instrument, signalgeneratorer och till slut blir man helt less (jodå det finns starkare ord) på grejerna och trots guldkontakter

kan man förundras över alla dåliga kontakter. Hur kan det bli så? Guld skall ju inte oxidera, ändå förlorar det kontakten med verkligheten. Jag har hört en redogörelse om varför det blir så, men har inte detaljer kvar i minnet. Vad jag dock vet är det rent praktiska att förgyllda konakter inte är något som löser alla problem. Att löda direkt på förgyllda ytor är inte bra, trots de snygga blanka kontakter som finns i PL, RCA och Phono utförande, skrapa eller fila av guldet där du skall löda. Se guldet som en ytbehandling för syne skull.

Frekvenstoleranser, ligger jag rätt?

Hur skall man kunna veta om man ligger rätt i frekvens? Köpa en frekvensräknare kanske, de brukar ju finnas på loppisarna och på TRADERA. Men är en 15 år gammal räknare som man får för 100 kr tillräckligt bra? Ja den visar ju ner till 0,1 Hz brukar man svara på den frågan. På SRS upplever vi ibland att man är missnöjd med frekvensnoggrannheten, eller onoggrannheten på riggar, IC-7000 kan ligga 200 Hz fel och 3 kHz fel på UHF, IC-E91 kan ligga 4 kHz fel på 145 MHz etc. Ja till och med IC-756PROIII eller IC-7800 kan ligga flera kHz fel, enligt kunden. Hur kan det bli så? Kan det vara så att man inte kan lita på den nya fina räknaren som bara är 15 år gammal och som man fick för ett fyndpris? Jo nog är det så. En räknare har en helt vanlig kristall som referens, och en kristall är inte en garanti för något exakt. De riggar vi talat om styrs även de av en kristall. Vid diskussioner om det här brukar jag be kunden att lyssna på en rundradiostation på kortvåg. Ställ IC-7000 på en BC station exvis i området 15,2 - 15,6 MHz, kör den i USB, LSB eller CW. Vid nästan varje 5 kHz finns en BC station i detta band, dessa ligger ofta mycket rätt i frekvens, man kan ju kolla flera av dem. I CW skall det bli en ton om du lägger dig på exvis 15,265 MHz, det är AM stationens bärvåg som hörs, och den skall vara samma ton som om du trycker ner nyckeln utan BK på. Dvs samma tonhöjd som sidetonen. Ofta får man höra en svävning mot medhörnigstonen, som då visar att vi ligger inom bråkdelar av en Hz rätt. Ju högre frekvens vi kan göra det här på ju större noggrannhet. Prova även med sidbanden och det skall låta nästan som AM. Nu är det då läge att trimma den nya fina frekvensräknaren mot riggen istället. Så jag sitter då och påstår att ICOM riggar är bättre än en frekvensräknare? Ja och det står jag för, såvida du inte kommit över en nykalibrerad räknare som har kristallugn och har kostat 30 - 50 kkr, för mindre än 10 år sedan. Nu när det börjar vakna till på kortvåg kan man även använda de referensbärvågor som finns på HF, Lyssna med smal CW på 2,5, 5,0 10,0 15,0 och 20 MHz. Frekvensfelet på en rigg brukar öka med ökad frekvens, således om den ligger 100 Hz fel på 14 MHz så är felet 1000 Hz på 144 MHz. Går du upp på UHF är då saken fel 3000 Hz. Men samma sak gäller då oxo den fina nya räknaren som är 20 år gammal och kostade hela 100 kr. Ser vi på äldre riggar med mer komplicerade frekvenssynteser så kan detta inte vara riktigt sant. Att ligga rätt i frekvens var lätt förr, man använde bara en kristallkalibrator och på HF kunde vi då hamna inom 2 - 10 KHz vilket ansågs makalöst bra. På VHF 144 MHz köptes en kristall in och vi räknade med att hamna på 144,05 MHz, men låg kanske inom +/- 5 kHz. Detta ansågs vara mycket bra, till felet lägger vi sedan konverterens fel och den efterföljande mottagaren. Trots detta kunde man hitta varandra på så höga frekvenser förr. Bara för att den fina räknaren som är 10 - 20 år gammal och anses vara av "proffskvalitet" så betyder detta inte att den är exakt. För många år sedan ansågs det vara tillräckligt med +/- 10 kHz noggrannhet på HF, idag vill man vara exakt, och det finns inte. Med en ny IC-7000 ligger vi trots allt inom några Hz på hela HF delen. Vilket mer än väl räcker för krävande trafiksätt som PSK-31. Tro inte heller vad motstationen säger om din frekvens. Han kanske använder en räknare som är 15 år och som var ett loppisfynd..... Utan räknare och med lite knep, som BC stationerna ovan, kan du ändå bestämma hur din rigg ligger till. Utan loppisfyndet. Men trots detta tycker jag att instrument är bra att ha, dock måste man veta vad man kan kräva av dem. Det kan ta en hel dag att trimma en kristallugn i en bra frekvensräknare, men då måste man ha en ännu bättre referens..... Efter lite diskussioner med kunden som ansåg sig ligga fel i frekvens så verkar han ändå nöjd och skickar inte in radion... Kanske han jobbar med sin fina räknare istället.

Returrätt och kreditering

Ibland ångrar sig någon, och vill lämna tillbaka en artikel man köpt. Ibland efter att något gått sönder, eller att man kommit i ekonomisk knipa, kanske XYL har kommit på att något köpts utan lov. Man hävdar rätten att ångra sig och få lämna tillbaka ett köpt. Detta förekommer ibland med varor som har legat i flera månader, ja år förekommer. Men normalt skall man ju kunna ångra sig och lämna tillbaka och få pengar tillbaka inom någon vecka. Man skickar tillbaka och kräver pengar tillbaka för en grej som köptes för tre månader sedan och prylen kommer med delar som saknas, exvis skruvar, förpackningen finns inte mera, eller är söndersliten. Ibland luktar artiklarna rök och är i ett vidrigt skick. Givetvis kan man inte kreditera sådana saker, det går ju inte att sälja en begagnad sak igen, som dessutom saknar förpackningar, skruvar eller luktar rök, och kredit är ju inget som då bokföringsmässigt går att göra. Vi kan ju inte ha sådana saker i lager. Det går inte heller revisorerna med på, ett varulager måste bestå av kuranta varor. Vill vi fylla på vårt lager måste det vara saker som ligger i originalförpackningar och har alla delar intakt, dvs komma från leverantören. Att komma efter 6 månader och säga att: "jag har inte haft tid att packa upp den och vill lämna

tillbaka", trots röklukt, saknade skruvar, lådan borta exvis. Detta kan inte accepteras. SRS kan ju inte sälja saken igen i det skicket. Spar därför förpackningar, se till att inte slarva bort smådelar, utsätt inte grejerna för dålig luft, (tobaksrök) eller fukt, inna du är helt hundra procent säker på att du fått rätt saker och att du vill behålla sakerna. Packa alltid upp paketet och kontrollera att du fått rätt saker och att du kan använda dem. SRS kan inte ta ansvar för att paket blir liggande hemma hos kunder och blir fula, luktar illa, eller blir omoderna. Det förekommer att någon vill ha krediterat en artikel som hör till en utgången radiostation, det kan vara för 10 år sedan, och påstår att det var ett felköp och att han nu vill lämna tillbaka saken. SRS är ingen pantbank eller antikvitetshandlare. Det är ofta inga problem att sälja sådana saker privat.

I ICOM stationerna finns små enkla vita kontakter som är bra

Man kan förundras över de enkla billiga små vita kontakter med massor av små trådar, vi finner i ICOM riggarna från IC-211 som kom för 30 år sedan. Trots allt är det aldrig fel på dessa. Många hr säkert sett de jag menar, finns i tre till 18 poligt utförande. 4 mm breda och upp till 35 mm långa, med små 0,2 mm trådar i olika färger. Med sladdhårvor som förbinder de olika korten i apparaterna. Jag har aldrig, aldrig någonsin haft en glappkontakt i dessa. Förunderligt faktiskt, enkla billiga förtennad mässing eller järn. En av hemlisarna är ju att de oftast har sitt liv inomhus, och därför sitter i torr och fin miljö. Men det gör ju ofta kortkontakter som är förgyllda oxo. En annan sak är att har stift och hylsor som skär in i metallen på vardera sidan. Och det mjuka tennet kallflyter omkring kontaktytan så att den försluts. Samma sak sker ju i flatstiftkontaktarna, de skär in i varandra. Vi får en kontakttyp som egentligen inte är avsedd att öppna och stänga flera gånger, utan de är avsedda att sättas ihop vid tillverkningen och några få gånger vid eventuell service. Och det klarar dom med MVG betyg. Men det har hänt att lödningarna till dessa kontakter är dåliga eller åldras. Stiften som går ner i kretskortet och som är lödda under kortet kan skadas av trycket när an sätter i pluggen. Det kan löna sig att löda om jacken i ett kretskort. Ibland blir det en mekanisk anspänning som gör att lödningarna i kretskortet under en sådan kontakt kan åldras rent mekaniskt, man ser det efter 20 år. Men det är bara att löda om. Ett typiskt exempel är RAM kortet i riggarna i början av 80 talet, det är vanligt att man oroar sig för backupbatteriet och man pillar med kortet i fråga tar ur det och säter i det. Snart är lödningarna på RAM kortet som håller fast de vita kontakblocken dåliga. Batteriet däremot håller säkert 20 år till. När jag får in ett RAM kort för batteribyte, skall det lödas om och tvättas innan ny programvara fylls på. För övrigt behöver man inte oro sig för de små vita kontakterna i ICOM riggarna även om de är 30 år gamla

Varför blir försilvrade kontakter svarta med tiden?

Silver är ju en ädelmetall som inte skall oxidera. Det är ju ett av skälen till att använda silver på dyrare kontakter. Alla har vi väl sett koaxialkontakter med alldeles svart silver, vi använder till och med det svarta för att bekräfta att de verkligen är försilvrade. Rent silver blir inte svart. Så då är inte silvret rent på våra dyra konakter? Nej, eller så är det underlaget, som ibland är mässing, mässing innehåller koppar som kan reagera med silver och göra det svart. Katalysatorn för att få igång den här reaktionen, att g silversaker svarta, är luftens svavelinnehåll. Svart silver finner vi mycket mer ofta där lastbilstrafiken är stor, i inlandet, och glesbygderna kan silver hålla sig blankt mycket bättre. Hur får man sina fina silverkontakter blanka då? Silverputs så klart, samma som XYL har till mormors silverskedar. Men det där svarta kommer säkert tillbaka. Massivt rent silver utan koppar legering håller sig snygga bättre. Exvis kontakten på telegrafnyckeln som är en liten massiv silverbit håller sig blank längre. Prylar som är tunt försilvrade lider av att bli svarta fortare. Koppar används för att silvret skall bli hårdare, det är ju inte kul om gaffeln böjer sig när du försöker spetsa den sega fläskkotletten. Försilvrade kontakter måste vi ändå förvänta oss vara av högre kvalitet en ofta är det tyvärr inte så. Dock försilvrade VHF och UHF saker funkade ofta lika bra trots att de är svarta. Så lägg inte för mycket krut på att polera upp svarta försilvrade VHF grejer. Snyggt blir det ju förstås. Skall man löda är det bra att få bort oxiden. Försilvring används mest för att få ett yttskikt som leder maximalt bra vid högra frekvenser, där skinneffekten är betydande.

Täta kontakter som sitter ute.

Genom att linda dem med eltejp eller vulktejp. Genom att göra så blir det fullständigt tätt, och jag har sett kontakter som suttit ute i många år, efter att ha skurit upp tejpningen finner man en helt ren, blank snygg och inte det minsta oxiderad kontakt.

Vulktejp är en svart remsa som man töjer ut när man lindar på den, finns på bensinstationer och ser ut som eltejp, men har ett lager plast mellan varven för att inte fastna i sig själv. Vulkningen, efter att skyddstejpen tagits bort, gör att tejpens förenar sig med sig själv mellan varven och blir fullständigt tät. Svårt att få bort men tätt. När du tejpas en kontakt skarv utomhus börjar man linda på mitten, linda med överlappning mellan varven ut mot ena sladden, exvis 5 cm ut på denna, vänd lindingen och linda över mitten och 5 cm ut på den andra sladden, vänd även där och avsluta lindingen på mitten. Genom den här metoden är båda ändarna överlappade av egen tejp, likaså starten är dubbelt överlappad och slutet på lindingen är okritisk. De sista varven lindar man med lägre anspänning, så att den inte skruvar sig tillbaka.

PoD frekvenser (kul frekvenser)

PoD står för Prov och demonstration, radiofirmor har ofta tillstånd att göra demonstrationer av komradio på dessa frekvenser. Kunder får under kortare tid prova komradio under exvis en vecka. Därefter skall man söka en egen frekvens. Obs att sådana finns även för HF. Det är dock sällan som komradio på HF demonstreras och säljs numera. Dock kan det vara kul att lyssna lite, faktum är att mindre nogräknade företag i branschen säljer komradio som de helt enkelt låter ligga på PoD frekvenser, istället för att hjälpa kunden att söka en egen frekvens.

PoD på HF: 2037, 3250, 3809, 4015, 4596, 8031, 9992, 10680, 13981 och 14877 kHz.

PoD på VHF UHF: 26,100-26,958 MHz P.sökare, 31,170 MHz 32,5375 MHz, 70,1375 MHz, 121,725 MHz, 166,9875/158,9875 MHz, 426,850/441,850 MHz, 460,875/450,875 MHz.

Frekvensparen är för repeater. Men man kan köra en av frekvenserna för att demonstrera simplexsystem. Givetvis får man inte använda dessa frekvenser utan just ett PoD tillstånd. Men lyssna är fritt.

Kortvågsllyssnare, DX-are finns dom?

Ja det kan man fråga sig. På SSA årsmöte och flera av loppisarna finner vi i alla fall DX-arna bakom ett bord. Det är Sveriges DX förbund, hemsida: <http://www.sdx.se/>

Man ger ut tidningen Eteraktuellt.

Men helt klart är att de har minskat i antal. Vi på SRS märker det, och kan mäta intresset på försäljningen av kortvågsmottagare, en gång i tiden när IC-R70 och R71 såldes, var det ett mycket stort intresse för kortvågslyssning, och framför allt att kunna köpa en bra mottagare. Dessa apparater stod för något helt nytt och åtskilliga såldes. När IC-R72 kom i slutet av 80 talet märktes en avmattning. IC-R75 som såldes 1999 - 2006 c:a, bekräftade att intresset har krympt kraftigt. Man kan se saken som att de som har en R70,71,72 eller R75 inte behöver byta upp sig mera då dessa håller en kvalitet som inte var typisk före dessa modellens inträde på marknaden. Dvs DX-arna har sin optimala mottagare redan. En högre medelålder gör att man inte är så intresserad av att förnya sig. Några få intressenter för kortvågsmottagare finns dock kvar, och idag blir det en transiver, där man inte använder sändardelen. Exempelvis en IC-718, IC-703 eller en IC-7000. Många mer avancerade lyssnare väljer en IC-756PROIII eller en IC-7800. Några få IC-R9500 finns hos kortvågslyssnare. Men rubriken frågade om DX:are och kortvågslyssnare finns kvar? Svaret är väl att det gör dom, men tillväxten är låg. Läser man Eteraktuellt så finner vi väldigt många DX-tips, väldigt mycket material för den som vill prova att lyssna på kortvågens BC band. Vad kan man höra då? Rundradiostationer från när och fjärran, att få dem kvitterade med QSL kort är målet för många, medan andra tycker det är roligt höra ett land där det sänds lokalt på kortvåg.

Rundradiobanden på HF (kul frekvenser)

Här är en lista över de frekvensområden där det i huvudsak förekommer rundradio, såväl nationella som internationella sändningar. Fortfarande förekommer att man kallar banden för dess ungefärliga våglängd. Något som hör historien till. Men det får stå kvar denna gång.

Gör ett blad till din stationshandbok och ha framför din radiostation. Observera att det finns BC stationer även utanför dessa band, och att radiostationer kommer och går. De låga BC banden 2300, 3200 kHz är svåra band, här finns mycket få eller inga Europeiska sändare, och att höra DX kräver sin man. Men det går, med bra antenner och nattvakande. Rundradiobanden finner vi som våglängdsmarkeringar på den gamla träradion, kompletterade med stationsnamn. Du som inte lyssnat på BC band tidigare, ta och kolla lite, exvis de högre frekvensbanden nu då vi kan vänta oss en ökad trafik pga solens nyvunna aktivitet. Väldigt spännande är att lyssna på rundradio på 11 meters bandet. För ett par solfläckscykler sedan sände HCJB från Ecuador på 26 MHz med en liten sändare, och hördes "five nine" ibland på kvällarna. 15 MHz är lätt lyssnat men kan trots starka sändare dö ut på kvällen, men som i framtiden kommer att vara aktivt med god signalstyrkor lång fram åt natten. Att höra DX från de relativt starka Sydamerikanska stationerna är jättekul. Nu under solfläcksminimat kan man höra spännande röster och musik på 4750-5100 kHz. Obs se inte bandgränserna för strikt. Hör du djungeltrummor kan det vara DX. Svårt att identifiera stationen visst men med lite klurighet och tålmod går det.

148.5 - 255 kHz	Långvåg
526.5 - 1606.5 kHz	Mellanvåg
2300 - 2498 kHz	120 meters bandet
3200 - 3400 kHz	90 meters bandet

3950 - 4100 kHz	75 meters bandet
4750 - 5060 kHz	60 meters bandet
5900 - 6200 kHz	49 meters bandet
7100 - 7500 kHz	41 meters bandet
9300 - 10000 kHz	31 meters bandet
11500 - 12200 kHz	25 meters bandet
13570 - 13870 kHz	21 meters bandet
15040 - 15800 kHz	19 meters bandet
17480 - 18000 kHz	16 meters bandet
18900 - 19020 kHz	Ett nytt rundradioband
21450 - 21850 kHz	13 meters bandet
25670 - 26100 kHz	11 meters bandet

DX-a på mellanvåg

För en tid sedan hade jag ett nyhetsbrev om den sporten. Så jag tänker inte upprepa detta nu utan bara aktualisera lite. I USA och vissa andra länder finns lokala mellanvågsstationer, det är vad man kallar AM på en radio. I USA använder man den gamla kanallistan med 10 kHz frekvensavstånd, i övriga världen den standardiserade med 9 kHz kanalavstånd. På det viset kan man skilja på DX från USA och andra sändare. Att höra små lokala stationer från USA är svårt och kräver både utrustning och kunskaper inte minst tålamod. Idag finner vi en del DRM stationer på mellanvåg. Dessa är bredare än AM stationer och i vissa fall kan de omöjliggöra hörbarheten av DX. Kolla Vatikan-radion på 1611 kHz, ja de ligger utanför mellanvågen, de sänder AM och ibland DRM. När de sänder DRM hörs ett starkt brus som är runt 10 kHz brett. Några av de stora AM sändarna på mellanvåg har försvunnit. Norge med sin stora sändare i Stavanger på 1314 kHz är ett minne blott. Lär dig höra stationerna på mellanvåg och identifiera deras bärvåg, det kan du göra med CW och ett smalt filter. Hör du en som inte är på 9 kHz lucka så kan det vara ett DX, då gäller att vänta natten igenom om så är, ut och sätt upp en 1000 meter lång Beverage antenn... Jo en sådan antenn kan behövas för att få den riktverkan som krävs. Att lyssna på mellanvåg utan krav på att du hör DX är oxo kul, du kan hitta favoritstationer som sänder trevliga program bra musik, lära dig språk etc.

För att lära dig kanalrastret kan du utgå ifrån Radio Sweden på 1179 kHz, således är nästa kanal 1188, 1197, 1206 ..... På 531 kHz hör Färöarna sända, de har en egen liten AM sändare. Man hör att det finns flera stationer på den frekvensen. Nu är det bara att vänta tills en av dem hörs så att du kan identifiera den, vänta mer till just den på Färöarna hörs. Någon berättade för mig att han fick koll på den frekvensen i bilen på väg till jobbet, en viss årstid och en viss dagtid kan man då höra Färöarna klart och tydligt. Detta är ett DX-a!!

Att använda sin HF transiver utanför amatörbanden

Är väl kul, varför inte prova, har du en ICOM transiver har du oxo en mottagare som är lika bra utanför amatörbanden och varför då inte använda den. Har du inte en ICOM transiver, så kanske du inte har en lika bra mottagare utanför amatörbanden, och då kan det förstöra intresset, det bara piper och tjuiter, brusar, störningar och dåligt ljud. Detta kan bero på att du har en transiver med mycket dålig AM mottagare, eller dålig mottagare utanför amatörbanden. Med en IC-703, 703 eller 7000 har du en utmärkt mottagare för att göra avancerad DX-ing utanför HAM banden. Med en IC-735, 751, 765, 781, 737, eller en ny fin IC-756PROall, så har du en alldeles utmärkt mottagare som lämpar sig mycket väl för AM på BC banden.

Att lyssna på BC banden kan göra hobbyn lite populärare inom familjen

Musik, fjärran exotiska ljud och röster är mer spännande än five nine rabblande överstryrda röster från gubbar på amatörbanden. Kanske till och med kan språkövningar vara bra för skolbarnen, eller nog behöver XYL träna lite Engelska innan utlandsresan. På BC band och högre frekvensband kan ljudkvaliteten var mycket god. Jo visst finns oxo böneutrop från minareter i muslimska länder, det hörs som avgrundsvrålande röster med obegripligt språk. Mellan dessa aktiviteter kan man ändå höra trevlig musik. Och ibland sändningar på Engelska. Vatikan radion, dvs där Påven bor, med flera av världens största sändare finns oxo på många frekvenser. Där de för ut Katolicismens budskap. Blandad med detta finner vi sändare med Amerikanska predikanter.... Politiska budskap, jodå VOA, Voice of Amerika finns fortfarande och sänder sin propaganda på alla tänkbara språk till länder som dränks av de här sändningarna. En motpol är Rysslands röst, som vi kan hitta på Svenska på 1494 kHz ibland.

Piratradio är oxo DX-ing?

Eller? Ja det finns olika synpunkter, piratradio är ju inte laglig, men desto mer spännande. Oavsett vilka synpunkter som finns huruvida de är värda att lägga tid på att lyssna efter eller ej, så existerar dom, de där gamla piraterna.

De finns inom några frekvensband som blivit vedertagna piratband.

7300 - 7500 kHz Lördag söndag

6200 - 6400 kHz Lördag söndag

5800 - 5900 kHz Lördag söndag

3890 - 3950 kHz Hela veckan kvällar

Typiska andra frekvenser som kan vara värda att snabbkolla är 5800, 6400, 6910-7000, 9200-9300, 11400 - 11500, 12225, 15040 - 15100 kHz

Mellanvågspiraterna finns från 1611 - 1700 kHz hela veckan kvällstid

Amerikanarna kör oxo piratradio och det lär gå att höra sådana på 6900 - 7000 kHz. Nattetid SNT. Det förekommer inte bara AM utan även sidband.

Går transivern transivt? (teknik)

Dvs sänder man på samma frekvens som an lyssnar? Jag får ibland frågan om hur man justerar detta, på en viss rigg. Personen ifråga har fått veta att han ligger snett, men anser at han lyssnar på rätt frekvens och då tror man att transivern inte sänder och mottar på samma QRG. Men de allra flesta ICOM stationer har ingen justering för detta, och kan inte ligga olika i RX och TX. Det går inte att justera och det kan inte bli fel. Återstår då att förklara för kunden att en IC-706all inte kan ligga otransivt. Den är byggd så att det blir exakt samma frekvens i RX och TX. Kanske har han glömt att det finns en RIT och att den är på. Annars är det nog oftast så att an lyssnar med fel frekvens, och då hamnar man ju snett. Hur gör man då då? Det finns några knep. Det första är att med alltför klen högtalare och kanske en hörselskada, ja då är det lätt gjort att man försöker komper

med att ställa sin mottagare fel. Prova med större högtalare, eller hörlurar. Prova helt enkelt om det går att hitta en bättre inställning av mottagarens frekvens, kanske han inte skall låta som du alltid har ställt in? Prova mottagaren på en BC station. Den ligger ofta mycket rätt i frekvens, och på 5 kHz kanaler på BC banden. Ta in e4n på exvis 13600 - 13800 kHz med riggen inställd på USB eller LSB. Hr du en äldre rig som IC-751 är det lätt att med cal kranen på ovasidan trimma tills musiken på BC stationen låter rätt. Då vet du att mottagaren ligger rätt. Kolla sedan vad kompisarna i ringen har för frekvens på sina skalor, ställ samma och försök acceptera dem som de låter, och fråga om du kommer med rätt frekvens när du sänder. I så gott som 100 procent av de här fallen blir kunden med ICOM station nöjd, och slipper skicka in sin rigg till SRS för trimning av något som inte går att trimma. Obs att det där med högtalaren kan lura många att lyssna på fel frekvens. Problemet kan vara någon annan i en ring, som kanske är "dominerande" och vidhåller att just han ligger rätt, med sin hörselskada och sin kläna högtalare, och sin fina rigg som bara är 24 år gammal och "nytrimmad" för 19 år sedan, kanske han har en frekvensräknare som är nytrimmad för 13 år sedan.. Med knepen ovan kan du själv med enkla medel och en BC station förvissa dig om att du ligger rätt. Sen finns det ju andra radioamatörer att kontakta utanför "ringen".

RIT (teknik)

En kran där du kan justera mottagarens frekvens utan att påverka sändarens frekvens. Ett reglage som idag inte används särskilt mycket. Förr fick man lov att använda RIT vid så gott som varje QSO. När man lyssnade på ett gäng radioamatörer fick man justera RIT mellan varje sändande radioamatör. Riggarna var sämre förr när det gäller att ligga rätt. Idag är det mycket sällsamt att man behöver sätta på RIT. När det är mycket QRM och brus kan dock RIT vara ett sätt att försöka höra en signal, man kan snedställa helt enkelt för att försöka göra signalen mer lättläst. Vi ser oxo att på moderna transivers är RIT en mer undanskymd funktion, förr var det en viktig kran som var stor och lättåtkomlig. På de moderna ICOM stationerna får man dessutom indikering på hur mycket RIT har ändrat frekvensen. Förr fick n trimma RIT, byta pottar, och bygga om RIT för att ändra dess reglerområde. Något som är historia numera. Dock har detta bytts mot att lära ut hur man sätter på RIT och hur man stänger av den, eller nollställer RIT. Ibland lyssnar man på en äldre radiostation, den driver i frekvens, man kan då använda RIT för att följa honom, det kan vara frågan om flera kHz under ett 30 minuters QSO. Frågan är då om det är rätt att använda RIT eller om an skall flytta med sin VFO? Bra fråga....

Kondensatorfördubblare

Förra gången skrev jag om spänningsfördubblare, men finns det verkligen kondensatorfördubblare? Ja men de kan ha andra namn exvis Gyrator. Det handlar om en koppling med en transistor som tillsammans kan göra en liten konding större. Vi kan få bort brum utan att behöva en 10 000 eller 50 000 mikrofaradare. Kolla länken så kan ni läsa om kretsen.
<http://www.zen22142.zen.co.uk/Circuits/Power/gyrator.htm>

Var kan man då hitta den här lösningen? Där man minst anar det kanske, i ICOMs PLLer finns det en sådan, som alla vet är det mycket viktigt att mata VCO, som ju är huvudoscillatorn i en frekvenssyntes, med riktigt ren och fin likström. Med en måttlig konding och en liten transistor kan an då få verkan av en stor konding från en liten. Kanske det inte är billigare, en ibland blir det mindre i storlek. Men en liten konding kan ha mindre oönskade egenskaper, och att då får hjälp att bli stor ger en stor konding med den lilla kondingens goda egenskaper. Brummar det från nätaggagatet men du behöver inte en stabilisator, som ju kan ha oönskade egenskaper, kan man ta till en Gyrator. En mycket enkel koppling som junkboxens delar ofta kan fixa lätt. Lägg märke till kurvorna som visar att spänningen visserligen sjunker vid belastning, men att brummet är lågt, till skillnad mot kurvorna utan gyratorn, där brummet är starkt och ökar med lasten.

Finns det då motståndsfördubblare oxo?

Eller strömfördubblare, en effektfördubblare vore väl kul att sätta efter riggen.

Nej så roligt får vi inte ha. Det finns väl måtta på allt. Om man nu inte kan kalla en antenn med 3 dB gain för en effektfördubblare

Basjordad mikrofonförstärkare

Det låter väl underligt? Skall inte BASen på transistorn vara för att mata in signalen på?

Jo, med det går att göra även på Emittern, och den är dessutom lågOhmig och vi kan få god anpassning till lågOhmiga mikrofoner. Har du en lågOhmig mic, som dessutom lämnar låg utspänning, varför inte prova ett basjordat steg. Kolla länken, du behöver nog bara bygga första steget för att få tillräcklig fart på en snygg, gammal lågOhmig mic.

http://www.zen22142.zen.co.uk/Circuits/Audio/dyn_mic/dyn_mic.htm

Visst ser det lite underligt ut att koppla så. Men prova, bättre anpassning till en lågOhmig mic, lågt brus, bra HF immunitet och skapligt gain, är fördelarna. Att utnyttja den här beskrivningens och från den labba med komponentvärdena kan ge dig exakt den förstärkare som krävs för din mic. Det förekommer snygga, gamla, kul, bra, och roliga mikrofoner som är så lågOhmiga, som ner till 20 Ohm. Då kan en sådan här förstärkare vara bra,.

Jo nog går det att bygga basjordat för radiofrekvenser oxo.... Tänk på att en mikrofon anpassas till en ingångsimpedans som bör vara 10 ggr högre än mikrofonens inre impedans. Man kan förenkla kopplingen genom att ersätta emittermotståndet med själva mikrofonen, då kommer kollektorströmmen att flyta genom mikrofonen, den är i mikroAmpereklassen och det går bra. Här kan du se hur man gjort en basjordad förstärkare med en högtalare som mikrofon. Dvs den är gjord ännu lågOhmigare, en så lågOhm koppling är utmärkt om man har en väldigt lågOhmig mic: <http://www.zen22142.zen.co.uk/Circuits/Misc/Sp-mic.htm>

Att använda en högtalare som mic är dock fördömt, det låter burk... ormburk

Kolla Peters (SM5HUA/B) Beacon, radiofyr på 28 MHz

<http://www.sm5hua.se/beacon.html>

Se oxo lyssnarapporten som en liten film på You Tube. Där lyssnare ger ett panorama över landskapet och till slut visar den lilla handburna Mitsiuho transivern i handen där Peters Beacon hörs med five nine...

Varför inte bygga en egen radiofyr du oxo? OK alla kan väl inte köra radiofyr, men det viktiga är just nu öppningarna på 28 MHz. Det är periodvis verkligen fart på 24 - 30 MHz. Ofta även på 50 MHz säger dom som kör det bandet. För att hålla koll på de här frekvenserna av våra kortvågsband kan man exvis passa fyrbandet, 27 MHz eller 28,5 MHz SSB, att ha passning på 29,6 MHz FM är oxo en kul grej. På 27 MHz blir det ett otroligt surr när bandet öppnar, från 26 till över 28 MHz är det smäckfullt. Men man kan passa trippelfemman, dvs 27,555 USB. Börjar det höras stationer där är det dags att gå upp en MHz.

Ropa CQ på exvis 28,5 MHz USB +- 50 kHz. Jag är säker på du får fina QSO nästan varje dag i sommar. Men varför 27 MHz då? Det är ju ett "fult" band. Skit i det och utnyttja den stora aktiviteten på 27 för att upptäcka när bandet öppnar. Visst kan man passa 28,5 MHz USB, men där kan det vara stendött trots att bandet är öppet. Att ropa CQ själv är förstås effektivt. Fyrar på 28 MHz är det ganska gott om, runt 28,200 MHz CW. De sänder med Morse och ibland med frekvensskiftad bärvåg dvs inte CW utan FSK Morse. Återigen ett skäl att lära sig Morse. På Peters hemsida kan man oxo finna hur en sådan Beacon funkar, exvis Beacon attenuatorn som gör att fyren ger de effektnivåer som förekommer, exvis 50, 5, 0,5 Watt och 50 mWatt, samt programvaror. SM5HUA/B sänder på 28294 kHz CW, med Morsesignaler.

MIZUHO HF transiver

<http://www.rigpix.com/mizuho/mizuho.htm>

http://www.rigpix.com/mizuho/mizuho_mx35s.htm

http://www.rigpix.com/mizuho/mizuho_mx28s.htm

Jag nämnde fabrikatet i artikeln om Peter Beacon. Mizuho är ett Japanskt fabrikat som byggde små handburna apparater för HF banden. SRS sålde dessa för många år sedan. Speciellt versioner för 3,7 och 14 MHz, möjligen några för de andra banden oxo. Utseendet som en liten handapparat, tillverkad i plåt och utan någon design. De var byggda på en VXO, dvs en kristaloscillator som gick att dra några kHz. Det fanns plats för ett par kristaller. Det fanns till och med teleskopantenner för 3,7 MHz. Effekten var blygsam 2 Watt SSB eller CW, man kunde nyckla bärvågen med en knapp eller sätta till en telegrafnyckel. Mottagaren var riktigt fin, och man kunde i alla fall lyssna bra med teleskopantennen. En gång var vi ett gäng i Morokulien och lyckades göra oss hörda i SM5 med en Mizuho försedd med teleskopantenn SSB och en Watt. Det blev kanske inte 59 men ändå... de här små stationerna såldes inte särskilt många, men de är lite eftertraktade än i dag, de håller kvalitet och med Morse, och en riktig antenn funkar de utmärkt som QRP station. Idag går de inte att importera då de inte är CE märkta, eller R&TTY typade.

Nu finns det LED på 10 watt! (LED teknik)

LED, dvs lysdioder, ljuskällor av diodtyp som är på 10 Watt! Jag brukar ju ha med lite texter om just LED, men normalt blir man mer belysningsintresserad på hösten när mörkret faller.

Kolla den här sajten: http://www.led-tech.de/de/High-Power-LEDs/10W-High-Power-LEDs/10W-High-Power-Star-LED-LT-734_55_56.html

Givetvis måste en sådan kraftdiod kylas, av bilderna att döma verkar det som de innehåller flera dioder i samma kapsel, spänningen tyder oxo på att de är seriekopplade. Ett kul räkneexempel vore ju att teoretiskt ersätta alla glödljuskällor med LED ljuskällor och se vad det innebär i energiförbrukning för hela landet, jag tror att vi kan räkna i antal kärnkraftverk. Dock är ju elenergi numera en handelsvara, och ju mer sådan vi köper, ju högre BNP för landet och ju större välstånd. Så något intresse att minska elförbrukningen lär inte finnas. Men på privat nivå skulle man kunna tänka sig att sänka elkostnaden genom att byta ljuskällor. Som radioamatörer är kanske experimentlusten det roligaste, att kunna skaffas sig lyse med en verkningsgrad som är avsevärt högre än för glödljus. Intressant rent tekniskt är oxo att följa med i utvecklingen.

"Byggd i slagtålig plast", betyder att den kan gå sönder om du tappar den (vårt dynamiska språk, med lite ironi)

Färskt bröd betyder att det är bakat för en vecka, eller två månader sedan. Underhållsfritt tak betyder att det inte går att underhålla det, utan taket måste bytas efter 20 år. "Bakat precis som för hundra år sedan" betyder att antalet ingredienser har ökat med en faktor 10. Visst har våra kära svenska ord bytt betydelse. Jag satt och bläddrade förstrött i en populär postorderkatalog och såg saker som fanns i metall eller plast. Där fanns artikeln i metall och kostade därefter, de av plast var billigare och alltid fanns texten att den var gjord av "slagtålig plast". Jag vet att när mina barn var små, och en sådan pryttel tappades, så gick den sönder. Så när man köper en billigare grej än den av metall så betyder då orden "byggd i slagtålig plast" att den kan gå sönder om man tappar den. ICOMs handapparater är byggda av polykarbonat plast och har aldrig någonsin gått sönder av att tappas, trots detta behöver vi inte skriva detta. Skall vi köpa ett gott bröd på ett bageri så är gårdagens bröd till extrapris, medan dagens bakade produkter säljs med fullt pris. Här används inte ens ordet färskt. Går vi in på ICA finner vi massor, ja 50 olika bröd som alla är "färska", läser vi fakta på paketen finner vi att bakdag är för flera dagar sedan, med lastbilsfrakt däremellan, och att det håller sig en vecka till. Ja det finns färska muffinsar som håller sig i månader, liksom nege...öhhh, chokladbollar som håller i ett år. Så här betyder färskt att det är gammalt. Luktas det färskt bröd, så kommer lukten från en bakugn i affären där det gräddas bröd kan vara upp till ett år gammalt sedan degen sattes. Eller Mor Annas Piteåbröd, bakat precis som för hundra år sedan, detta betyder att antalet ingredienser har ökat från fyra till närmare 30 st.... Dvs "precis som förr" kan betyda att ingående ingredienser har ökat med en faktor 10. Och dessa ingredienser fanns inte ens namngivna för 100 år sedan. Alla som kan det allra minsta om deg vet att en sådan blir gammal även innan gräddningen, och av frysning. Ja till och med visste människorna det av erfarenhet från flera tusen år tillbaka i tiden, idag är all den kunskapen förpassad till okunskapens soptunna. På bara 100 år har tusentals år av kunskap förkastats. Ibland är det lockande att köpa ett nytt plåttak till kåken, och 10 år garanti och underhållsfritt låter väl bra. Men sen då, när det börjar rosta, färgen och plasten flagnar, finner vi att det är omöjligt att underhålla. Styrlederna på en modern bil är underhållsfria, medan de är smörjbara på veteranbilen, de underhållsfria måste man byta varje år, de går ju inte ens att smörja. Så underhållsfritt betyder att det inte kan underhållas. Bara att köpa ett nytt, men 20 år ju en otrolig tidsrymd. Vid köpet tänker man att då är jag ju nergrävd. Eller var det inte 20 år sedan du köpte en amatörradiostation, en ny fin IC-735a, som är lika fin än i dag. Eller den där datorn som kostade 27 tusen, den är underhållsfri fast det var häftigaste CPU:n med 30 MHz.... För fem år sedan. Ja inte är det lätt att veta vad saker och ting betyder i dagens dynamiska språk. Men genom att vara lite kritisk kan man ändå skydda sig lite mot att bli lurad. För att använda språket på det här viset krävs mycket klurande, kanske en jurist och att man chansar lite. Men det kostar ju idag inget att lura konsumenterna. På 1800-talet kunde man bli hängd om man spädde ut mjölet med krita... idag ger det mycket vitt och lyxigt vitbröd, liksom tryckluft istället för jästid, ölet spädades ut med ris och majs, och är till och med EU godkänt.

Så till punkten då, kunskapen om radiotekniken antenner och amatörradio. Hamnar den snart oxo i okunnighetens soptunna? Är detta färskvara? Kanske den redan är på väg ner i tunnan? Den kunskapen behövs ju inte numera det finns ju färdiga radioapparater att köpa. Går det att lura radioamatörkunder att en "mikro T-tuning" tar bort splatter från grannstationen?

Vågutbredning då, ja den kommer och går av sig själv. Så det är ju meningslöst att lära sig något om den. Och inte är det någon kommer och lär dig detta heller.

Plattityd (vårt dynamiska språk)

Vad katten betyder plattityd, eller plattityder. Nog har vi hört lära människor använda ordet.

Själv kan jag inte acceptera att inte veta hur en ny radio är uppbyggd, eller hur en bil ser ut under huven. Jag har oxo svårt att acceptera att inte veta vad ord betyder. Särskilt som det förekommer folk som använder orden utan att själv veta vad man säger, eller att man kan mistänka detta. En plattityd är ett intetsägande påstående, ett påstående som kan låta fint men det är om att tänka sig motsatsen. Exvis inom politiken: "vårt parti värnar om barnen", det är ju otänkbart att partiet skulle skita i barnen, och därför är det ett tomt påstående, eller helt intetsägande men ändå låter det fint i örat hos de som inte inser att de blir duperade. Andra exempel på plattityder är: "bollen är rund", "ICOM är bäst". Det där sista behöver man ju inte säga alls då det är så, och man skulle kunna tänka sig motsatsen. ICOM är bäst är en plattityd, särskilt om jag säger det. Och nog är det så att jag aldrig sagt så. Men väl försöker motivera varför ICOM just är bäst. Plattityden "ICOM är bäst" är att betrakta som ett "påpekande av det självklara" dvs en stjärnklar plattityd. Att som politiker, vid torgmötet, använda just plattityder låter fint, väljarna, och särskilt de som röstar på just den politikern nickar instämmande, trots att de blir duperade av just en sådan plattityd. Visst förekommer massor av plattityder inom offentligheten.

De

Roy SM4FPD